

KONSPEKTY 5. LEKCJI, SPOTKAŃ O WOŁONTARIACIE

przygotowane na konkurs dla nauczycieli/ opiekunów na autorskie scenariusze zajęć w ramach projektu "Lepszy świat przez wolontariat"

II miejsce w województwie wielkopolskim

autorki: Magdalena Biniak, Katarzyna Szaferska,
Joanna Mogielnicka, Patrycja Martyna Cichy

Temat: Mikołajem być... - czyli co to jest WOLONTARIAT?
Klasa: IV (szkoła specjalna)

Cele zajęć

- **Cel ogólny:** Zapoznanie uczniów z istotą wolontariatu
- **Cele szczegółowe:**
 - **Sfera poznawcza:**
Uczeń: rozumie pojęcia: *wolontariusz i wolontariat, wie na czym polega wolontariat, potrafi określić jaki powinien być wolontariusz,*
 - **Sfera praktyczna:**
Uczeń: . *wie co należy do jego obowiązków, i wie, że należy pomagać innym, potrafi zareagować na „wołanie” o pomoc,*
 - **Sfera motywacyjna:**
Uczeń: *aktywnie uczestniczy w zajęciach*

Metody nauczania i wychowania:

- zajęć praktycznych,
- praca w grupach,
- praca samodzielna,
- elementy dyskusji.

Środki dydaktyczne:

- tablica, kreda
- arkusz papieru
- kredki, nożyczki, klej

Tok zajęć:

Ogniwa	Czas trwania	Treść kształcenia	Przewidywane efekty dydaktyczno-wychowawcze. Osiągnięcia uczniów.
1.	2.	3.	4.
Wprowadzenie	2 min.	Nauczyciel wita się z uczniami, sprawdza obecność; prosi ucznia o zapisanie na tablicy daty oraz tematu lekcji	Uczeń potrafi powiedzieć o czym będziemy mówić na lekcji.
	8 min.	Nauczyciel zapisuje na tablicy temat : Mikołajem być... - czyli co to jest WOLONTARIAT? . Następnie zadaje uczniom pytanie: <u>Kim był Święty Mikołaj i co robił?</u> Chętni uczniowie odpowiadają na pytanie.	
Prezentacja	13 min.	Nauczyciel zwraca uwagę uczniów na to, że Święty Mikołaj to co czynił, robił bezinteresownie. <u>Czy dziś można spotkać współczesnego świętego</u>	

		<p><u>Mikołaja?</u> Następnie porównuje Świętego do Wolontariusza. Wykorzystując to porównanie wyjaśnia uczniom pojęcia „Wolontariusz” i „Wolontariat”</p> <p>Nauczyciel przypina do tablicy kartoniki z przymiotnikami opisującymi pozytywne i negatywne cechy charakteru. Zadanie uczniów polega na wybraniu tych, którymi powinien charakteryzować się wolontariusz.</p>	<p>Uczeń nazywa cechy charakteru wolontariusza</p>
Ćwiczenia	20 min.	<p>Uczniowie malują obrazki przedstawiające przykładowe zadania wolontariusza.</p> <p>Z pomocą nauczyciela wykonują plakat.</p>	<p>Uczniowie potrafią podać przykłady działalności wolontariackiej. Wiedzą, że nawet niewielki gest może sprawić, że na czyjeś twarzy pojawi się uśmiech.</p> <p>Uczniowie potrafią z pomocą nauczyciela opowiedzieć o tym kto to Wolontariusz, co robi i jaki powinien być.</p>
Zadanie domowe	2 min.	<p>Zadanie domowe polega na tym, by spełniając jakiś dobry uczynek w domu, wcielić się choć na chwilę w rolę wolontariusza.</p>	

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej

Scenariusz II.

Temat: Jeszcze się nie znamy, ale to się wkrótce zmieni.

Scenariusz spotkania dotyczącego poznania przez uczniów klas IV – VI szkoły podstawowej specjalnej osób, do których mają być skierowane ich działania wolontariackie.

Cele:

- zapoznanie uczniów z działalnością takich instytucji jak DPS i WTZ,
- zapoznanie uczniów z problemami mieszkańców DPS-u w Wielkiej Wsi i uczestników WTZ-ej w Wolsztynie, których mają poznać,
- uwrażliwienie na niepełnosprawność drugiego człowieka,
- uwrażliwienie na potrzeby innych,
- ośmielenie do kontaktów z drugim człowiekiem.

Metody pracy:

- pogadanka,
- prezentacja,
- dyskusja,
- praca w grupach,
- burza mózgów.

Środki dydaktyczne: zdjęcia, prezentacja, kartki, flamastry, kredki.

Czas: 45 min.

Przebieg zajęć:

1. Nauczyciel, nawiązując do planu działań wolontariackich, przypomina o odwiedzinach w DSP-ie i w WTZ-ej. Prezentuje uczniom ogólną charakterystykę tych instytucji.
2. Nauczyciel przybliży uczniom problemy i potrzeby mieszkańców DPS-u w Wielkiej Wsi oraz uczestników WTZ-ej w Wolsztynie.
3. Uczniowie w grupach pracują nad plakatem – Co może zrobić dobrego dla starszych kolegów i koleżanek.
4. Każda grupa prezentuje swoje pomysły.
5. Wspólnie wybieramy najciekawsze.
6. Na zakończenie uczniowie planują, jak zrealizować swoje pomysły.

Krótki cykl zajęć dla uczniów klasy czwartej szkoły podstawowej specjalnej

Pierwszy scenariusz

Temat: Pragnienie Jurka o spełnieniu dobrego uczynku

Cele zajęć:

- zapoznanie się z treścią opowiadania,
- doskonalenie umiejętności czytania ze zrozumieniem,
- kształcenie umiejętności pracy z tekstem literackim,
- wyrabianie nawyku krytycznego podejścia do osób, sytuacji, zdarzeń,
- wdrażanie do określania elementów świata przedstawionego,
- określanie i definiowanie czym jest dobry uczynek,
- doskonalenie umiejętności odróżniania fikcji od rzeczywistości,
- kształcenie umiejętności dyskusowania, debatowania, uzasadniania własnego zdania, argumentowania,
- wdrażanie do redagowania notatki.

Grupa:

Uczniowie klasy czwartej szkoły podstawowej specjalnej

Metody:

gra dydaktyczna (rebus), praca samodzielna i w grupie, praca z tekstem, rozmowa dydaktyczna, elementy dyskusji, debata metoda perswazyjno – informacyjna (tłumaczenie, radzenie, dyskusowanie w celu zmiany opinii, postaw, zachowań)

Czas: 45 min.

Środki: tekst literacki, karta pracy „Potrafię czytać ze zrozumieniem” – załącznik nr 1, ilustracje, kartonik z tabelą „Uczynek realny – uczynek fikcyjny”

Przebieg zajęć:

Faza wprowadzająca

- a. Wprowadzenie do tematu – gra dydaktyczna (rebus).
- b. Przydział ról.

Faza realizacyjna

- a. Wspólne głośne czytanie tekstu „Dobry uczynek” z podziałem na role.
- b. Wypełnianie karty pracy „Potrafię czytać ze zrozumieniem” – praca samodzielna.
- c. Określanie elementów świata przedstawionego – praca w grupie. Określenie tematyki. Zapis tematu lekcji.
- d. Rozmowa na temat czym jest dobry uczynek, na czym polega. Definiowanie.
- e. Zredagowanie notatki na temat pragnień Jurka o spełnianiu dobrych uczynków.
- f. Odróżnianie fikcji od rzeczywistości – wypełnianie tabeli „Uczynek realny – uczynek fikcyjny” – praca samodzielna.

Faza podsumowująca

- a. Ocena postępowania głównego bohatera.
- b. Dyskusja „Jak ja postąpiłbym na miejscu Jurka?”.
- c. Przyznanie plusów za pracę na lekcji – zgodnie z „Kartą pracy ucznia”.
- d. Ocena zajęć przez ucznia – rozmowa (atmosfera zajęć, elementy, które się podobały, nie podobały...).

KARTA PRACY
„Potrafię czytać ze zrozumieniem!”

ZADANIE 1

Dokończ zdanie.

Autorem opowiadania pt.: „Dobry uczynek” jest

ZADANIE 2

Podkreśl właściwą odpowiedź.

Głównym bohaterem opowiadania jest:

- A. Babcia
- B. Trezor
- C. Jurek
- D. Walentyna Osiejewa

ZADANIE 3

Odpowiedz pełnym zdaniem.

Jak wabi się pies Jurka?

.....

ZADANIE 4

Napisz pełnym zdaniem o czym marzył Jurek.

.....

ZADANIE 5

Połącz wyrażenie z właściwą definicją.

Dobry uczynek to:

sprawianie radości
samemu sobie i nie
zwracanie uwagi na
innych

dobrowolna
i bezinteresowna
pomoc drugiej osobie

pomaganie innym
w zamian za niewielką
opłatę i usługę

ZADANIE 6

Dokończ zdanie.

Mama poradziła Jurkowi, aby

.....

Drugi scenariusz

Temat: Siła drobnych gestów

Cele zajęć:

- zapoznanie się ze sposobami porozumiewania się ludzi,
- wykonanie symboli uniwersalnych gestów,
- zdefiniowanie pojęcia „gest”,
- usprawnianie małej motoryki,
- doskonalenie umiejętności redagowania notatki,
- kształcenie umiejętności dyskusowania, debatowania, uzasadniania własnego zdania, argumentowania.

Grupa:

Uczniowie klasy czwartej szkoły podstawowej specjalnej

Metody:

praca z obrazem audiowizualnym, zajęcia praktyczne, praca samodzielna i w parach, rozmowa dydaktyczna, elementy dyskusji, metoda perswazyjno – informacyjna (tłumaczenie, radzenie, dyskusowanie w celu zmiany opinii, postaw, zachowań)

Czas: 45 min.

Środki: Internet, karta pracy „Gesty” – załącznik nr 1, arkusze białego papieru, ołówki, kredki, kartonik z zadaniem domowym.

Przebieg zajęć:

Faza wprowadzająca

- a. Wprowadzenie do tematu – rozmowa na temat sposobów porozumiewania się ludzi.
- b. Układanie dialogu w oparciu o tekst „Dobry uczynek”. Prezentowanie dialogów przez uczniów.

Faza realizacyjna

- a. Oglądanie scenek w Internecie. Zwracanie uwagi na gesty. Nazywanie ich znaczenia, określanie wymowy. Zdefiniowanie słowa „gest”. Zredagowanie notatki.
- b. Nazywanie gestów zgodnie z kartą pracy „Gesty” – praca w parach.
- c. Wykonywanie ilustracji wybranych gestów. Prowadzenie rozmowy czy gesty mają „siłę” podczas rozmowy – czy mają wpływ na nasze samopoczucie, czy mogą być wsparciem, pomocą, czy ranią...

Faza podsumowująca

- a. Pokazywanie przez uczniów gestów i odgadywanie ich znaczenia. Określanie czy ten gest ma wymiar pozytywny czy negatywny.
- b. Przyznanie plusów za pracę na lekcji – zgodnie z „Kartą pracy ucznia”.
- c. Wklejenie zadania domowego: „Zilustruj swój przyjacielski gest”.
- d. Ocena zajęć przez ucznia – rozmowa (atmosfera zajęć, elementy, które się podobały, co można byłoby zmienić ...).

KARTA PRACY
„Gesty”

Przyjrzyjcie się poniższym gestom. Co one znaczą? Podpisz je.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Trzeci scenariusz

Temat: I ja mogę pomagać!

Cele zajęć:

- doskonalenie pracy ze słownikiem,
- doskonalenie umiejętności wyszukiwania informacji w tekście,
- zapoznanie się z pracą wolontariusza,
- określanie sposobów pomagania innym,
- doskonalenie umiejętności podejmowania decyzji,
- usprawnianie małej motoryki,
- doskonalenie umiejętności projektowania plakatu,
- wdrażanie do wnioskowania,
- kształcenie umiejętności dyskusowania, uzasadniania własnego zdania, argumentowania.

Grupa:

Uczniowie klasy czwartej szkoły podstawowej specjalnej

Metody:

graficzna metoda wspomaganie procesu decyzyjnego, burza mózgów, plakat, praca samodzielna i w grupie, rozmowa dydaktyczna, elementy dyskusji, metoda perswazyjno – informacyjna (tłumaczenie, radzenie, dyskusowanie w celu zmiany opinii, postaw, zachowań

Czas: 45 min.

Środki: drzewko decyzyjne – załącznik nr 1, arkusze białego papieru, duży arkusz szarego papieru, klej, nożyczki, kredki.

Przebieg zajęć:

Faza wprowadzająca

- a. Przypomnienie tematyki ostatnich dwóch zajęć. Wyłuszczenie najważniejszych wniosków.
- b. Wprowadzenie pojęcia „wolontariat”. Rozmowy na czym polega wolontariat.
- c. Praca ze słownikiem; wyszukiwanie kim jest „wolontariusz” – praca samodzielna. Odwzorowanie definicji do zeszytu. Wyjaśnienie definicji.

Faza realizacyjna

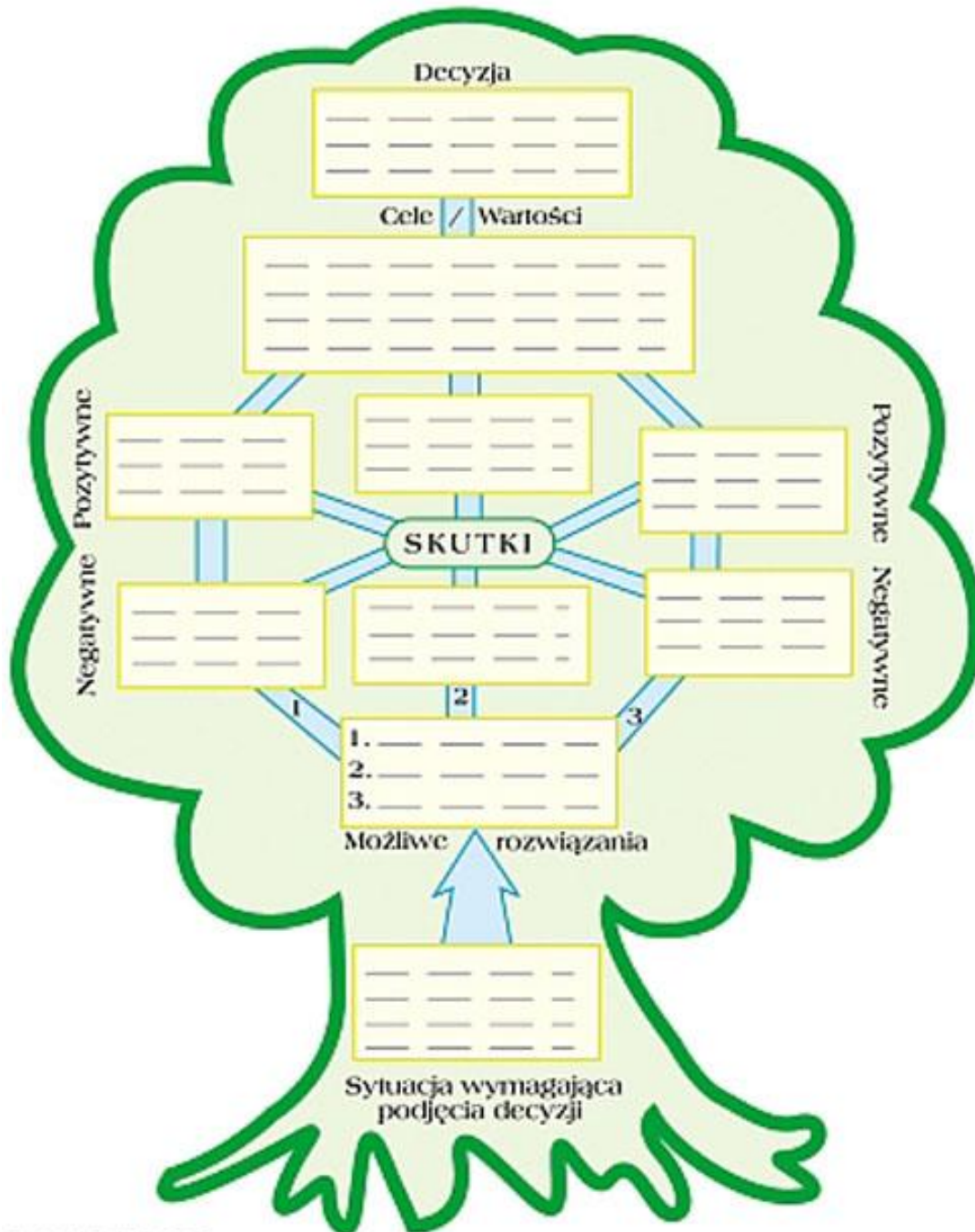
- a. Zapisanie tematu lekcji. Rozmowy na temat czy warto pomagać.
- b. Wypełnianie „drzewka decyzyjnego” – praca grupowa. Wyciągnięcie wniosku.
- c. Dyskusowanie jak można pomagać innym. Ilustrowanie pomysłów. Podpisywanie gotowych prac.
- d. Wykonanie plakatu „I ja mogę pomagać!” – praca grupowa.

Faza podsumowująca

- a. Wykonanie zdjęć.
- b. Propozycje pomocy koleżeńskiej.
- c. Przyznanie plusów za pracę na lekcji – zgodnie z „Kartą pracy ucznia”.
- d. Ocena zajęć przez ucznia – rozmowa (atmosfera zajęć, elementy, które się podobały, nie podobały...).

DRZEWKO DECYZYJNE

MERIDIAN®

Krótki cykl zajęć dla uczniów klas IV-VI szkoły podstawowej specjalnej
Pierwszy scenariusz

Temat: Gdzie można szukać dobroci, a gdzie ją można znaleźć?

Cele:

Uczeń:

- czyta ze zrozumieniem wiersz pt. „Pytania” Joanny Papuzińskiej,
- odpowiada na pytania retoryczne zamieszczone w wierszu,
- wie, co to jest *dobroć* – stara się ją zdefiniować,
- wypisuje z wiersza porównania,
- wie, jak na co dzień można okazywać dobroć swoim bliskim i ludziom, których spotykamy,
- uzupełnia zdania z luką,
- uświadamia sobie, że bycie dobrym pomaga w relacjach międzyludzkich oraz sprzyja budowaniu pozytywnego postrzegania siebie przez innych oraz przez samego siebie,
- ocenia wartość i znaczenie dobroci w życiu każdego człowieka,
- kształtuje umiejętność formułowania poprawnych wypowiedzi w formie zdań,
- doskonali umiejętność kształtnego i czytelnego pisanie liter i wyrazów,
- doskonali umiejętność formułowania własnych wniosków, sądów.

Metody pracy:

- burza mózgów,
- praca z tekstem wiersza, słownikiem języka polskiego i encyklopedią,
- praca z tablicą interaktywną,
- elementy dyskusji,
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy – problemowa,
- pogadanka,
- rozmowa kierowana,
- wypełnianie kart pracy.

Formy pracy:

- praca zbiorowa,
- praca indywidualna.

Środki dydaktyczne:

- ksero tekstu wiersza pt. „Pytania” Joanny Papuzińskiej (Załącznik nr 1),
- tablica interaktywna połączona z komputerem,
- puzzle z hasłem DOBROĆ,
- ksero z zadaniem (Załącznik nr 2) oraz treścią zadania domowego (Załącznik nr 3),
- encyklopedia lub słownik języka polskiego.

Czas zajęć: 45 minut

Odbiorcy: uczniowie klas IV-VI szkoły podstawowej

Przebieg zajęć:

1. Powitanie uczniów, sprawdzenie obecności i przygotowania uczniów do zajęć.
2. Nauczyciel prosi jednego z uczniów o podejście do tablicy interaktywnej i ułożenie puzzli.
3. Pogadanka na temat hasła powstałego z ułożonych puzzli (DOBROĆ). Uczniowie swobodnie wyrażają swoją opinię na temat *dobroci* (burza mózgów), próbują ułożyć definicję owego pojęcia. Nauczyciel propozycje uczniów zapisuje na tablicy pod szablonem z napisem DOBROĆ. Jeden z uczniów wyszukuje definicji dobroci w słowniku języka polskiego, inny zaś –

- w encyklopedii (następuje porównanie propozycji uczniów z definicją słownikową pojęcia *dobroć*).
4. Zapisanie tematu lekcji (wyświetlony przez nauczyciela na tablicy interaktywnej).
 5. Nauczyciel prezentuje uczniom na tablicy interaktywnej wiersz pt. „Pytania” Joanny Papuzińskiej (ksero tego wiersza nauczyciel rozdaje uczniom i prosi o wklejenie do zeszytu).
 6. Kilko uczniów głośno odczytuje tekst wiersza.
 7. Nauczyciel zadaje uczniom pytanie: Gdzie według autorki wiersza można szukać dobroci, a gdzie ją znaleźć? Uczniowie zgłaszają się i udzielają odpowiedzi. Nauczyciel ukierunkowuje ich to myślenia. Wywody prowadzą do wspólnej myśli – dobroci można szukać wszędzie, w otaczającym nas środowisku, w ludziach, których spotykamy na co dzień. Dobroć „mieszka w nas samych”.
 8. Nauczyciel prosi uczniów o wypisanie w wierszu 2-3 porównań (przypomina czym jest *porównanie*),
 9. Nauczyciel zadaje uczniom pytanie: Jak na co dzień można okazywać dobroć swoim bliskim i ludziom, których spotykamy? Uczniowie zgłaszają się i odpowiadają na pytanie.
 10. Nauczyciel rozdaje uczniom kartki ze zdaniami z luką. Prosi uczniów o ich uzupełnienie. Słabsi uczniowie mają podane odpowiedzi w ramce pod zdaniami. Nauczyciel w razie problemów wspomaga uczniów. Wskazani uczniowie odczytują uzupełnione zdania. Nauczyciel wyświetla na tablicy interaktywnej uzupełniony już tekst. Wszyscy uczniowie mają możliwość sprawdzenia poprawności zapisu swoich odpowiedzi.
 11. Nauczyciel aktywnych uczniów nagradza bardzo dobrą oceną lub pochwałą ustną. Rozdaje kartki z treścią zadania domowego (narysować ilustrację do omawianego wiersza). Dziękuje uczniom za aktywność na zajęciach.

Uwaga: Pracę z tablicą interaktywną można zastąpić pracą z tekstem w wersji książkowej. Puzzle można zastąpić rozsypanką literową lub samodzielnie wykonać puzzle w postaci kartoników.

Załącznik nr 1

Pytania

Gdzie szukać dobroci?
W konfiturach cioci?
Czy w kwiecie paproci?
Może w miodzie jest – bo on taki słodziutki,
może ją roznoszą krasnoludki
na tacach, w srebrnych dzbanuszkach?
Czy ją trzeba sposobem Kopciuszka
wybrać z korca maku i popiołu?
Może jak sól, węgiel i ołów
w podziemnych ukryta jest złożach?
Albo też na dnie morza
spoczywa jak bursztyn złoty?
Czy w kwiatkach spoczywa jak motyl
lub na drzewach
jak czereśnia dojrzewa?
Czy się kuli pod miedzą jak zając?
Czy dumnie parady, pierś wypinając?
A może ją śpiewają cytrynowe kanarki?
Może ją w sklepach sprzedają
na specjalne kartki?
Może czarodziej w kosmicznym ufo
sypie ją z góry zaklętą szuflą?
A może mieszka w nas samych?
I w ciepłych oczach mamy,
i nawet w tatusiowym gniewie?
Tylko się o tym wcale nie wie?

Joanna Papuzińska

Załącznik nr 2

Wersja I.

Zadanie: Uzupełnij zdania.

Wiersz pt. Joanny Papuzińskiej opowiada o Podmiot liryczny zadaje dużo Próbuje dowiedzieć się gdzie mieszka Okazuje się, że dobroć jest nie tylko w otaczającym nas świecie, ale również „mieszka w nas ” Dobroć to uczucie, którym powinniśmy darzyć innych

Wersja II. dla osób z dużymi trudnościami w czytaniu i pisaniu.

Zadanie: Uzupełnij zdania wyrazami z ramki.

Wiersz pt. Joanny Papuzińskiej opowiada o Podmiot liryczny zadaje dużo Próbuje dowiedzieć się gdzie mieszka Okazuje się, że dobroć jest nie tylko w otaczającym nas świecie, ale również „mieszka w nas ” Dobroć to uczucie, którym powinniśmy darzyć innych

„Pytania” * dobroci * pytań * samych * ludzi
--

Załącznik nr 3

W domu

Narysuj ilustrację na kartce A4 do wiersza pt. „Pytania” Joanny Papuzińskiej.

Drugi scenariusz

Temat: Pomagając innym – pomagamy sobie!

Cele:

Uczeń:

- wie, na czym polega pomoc innym,
- potrafi wskazać sytuacje, w których pomaga innym,
- uzupełnia ksero z konturem walizki zatytułowanej : „Niosę pomoc innym”,
- wypełnia krzyżówkę,
- doskonalą percepcję słuchową,
- ocenia wartość i znaczenie pomocy w życiu każdego człowieka,
- kształtuje umiejętność formułowania poprawnych wypowiedzi w formie zdań,
- doskonalą umiejętność kształtnego i czytelnego pisania liter i wyrazów,
- doskonalą umiejętność formułowania własnych wniosków, sądów,
- staje się wrażliwy na potrzeby innych ludzi i uświadamia sobie konieczność niesienia pomocy innym.

Metody pracy:

- burza mózgów,
- praca z tablicą interaktywną,
- elementy dyskusji,
- praktycznego działania,
- pogadanka,
- rozmowa kierowana,
- wypełnianie kart pracy - „walizki”.

Formy pracy:

- praca zbiorowa,
- praca indywidualna.

Środki dydaktyczne:

- krzyżówka z hasłem POMOC (Załącznik nr1),
- ksero z konturem walizki zatytułowanej : „Niosę pomoc innym” (Załącznik nr 4),
- tablica interaktywna połączona z komputerem,
- rozsypanka wyrazowa (Załącznik nr 2)
- bajka pt. „Brat i siostra – bajka o pomaganiu innym i szacunku dla starszych” z książki „Bajkoterapia” pod redakcją Katarzyny Szeligi (Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2010) - (Załącznik nr 3),
- kolorowe flamastry.

Czas zajęć: 45 minut

Odbiorcy: uczniowie klas IV-VI szkoły podstawowej

Przebieg zajęć:

1. Powitanie uczniów, sprawdzenie obecności i przygotowania uczniów do zajęć.
2. Nauczyciel mociuje na tablicy ilustracje do wiersza pt. „Pytania” Joanny Papuzińskiej (zadanie domowe z poprzedniej lekcji). Ocenia pracę uczniów, komentuje trafność interpretacji wiersza w formie rysunku.
3. Nauczyciel prezentuje na tablicy krzyżówkę. Prosi uczniów o odczytanie kolejnych pytań. Uczniowie podchodzą do tablicy interaktywnej i wpisują kolejne hasła. Jeden z nich głośno odczytuje główne hasło – POMOC.
4. Zapisanie tematu lekcji i określenie celu.
5. Nauczyciel głośno odczytuje treść bajki pt. „Brat i siostra – bajka o pomaganiu innym i szacunku dla starszych”. Uczniowie słuchają bajki.

6. Nauczyciel rysuje na tablicy kolorowym flamastrem słońeczko z hasłem POMOC. Następnie prosi uczniów o wyrażenie swojej opinii na temat usłyszonej bajki. Pyta: Kto komu w bajce pomagał? Czym jest pomoc? Komu i w jakich sytuacjach okazujemy pomoc? Uczniowie zgłaszają się i wyrażają swoją opinię na temat istoty pomocy ukazanej w bajce oraz jej obecności w samym życiu (burza mózgów). W zeszytach malują słońeczko z wpisanym w środku hasłem POMOC. Uzupełniają promyki o skojarzenia, które podczas pogadanki zostały zapisane na tablicy.
7. Nauczyciel rozdaje uczniom rozsypankę wyrazową i prosi o ułożenie zdania, które stanowi podsumowanie (motto) tematyki zajęć. Uczniowie układają zdanie: *Kiedy pomagasz innym – stajesz się lepszym człowiekiem*. Wyjaśnia treść zdania – pomagając innym możemy liczyć na to, że inni pomogą nam, kiedy będziemy w trudnej sytuacji.
8. Nauczyciel aktywnych uczniów nagradza bardzo dobrą oceną lub pochwałą ustną. Nauczyciel rozdaje uczniom ksero z zadaniem domowym (konturem walizki zatytułowanej: „Niosę pomoc innym”). Wyjaśnia jego treść - prosi uczniów o wpisanie sytuacji, w których pomogli innym (Komu pomogli i w jaki sposób?). Dziękuje uczniom za aktywność na zajęciach.

Załącznik nr 1

Zadanie: Przeczytaj pytania i uzupełnij krzyżówkę.

			1.				
2.							
			3.				
		4.					
5.							

1. Dumny ptak.
2. Uczysz się w niej.
3. Bardzo zwinne zwierzę, lubi banany.
4. Nasza ojczyzna.
5. Bije i jest czerwone.

Załącznik nr 2

Zadanie: Ułóż zdanie z rozsypanki wyrazowej i wklej do zeszytu.

Kiedy	się	innym -	stajesz	pomagasz	człowiekiem.	lepszym
-------	-----	---------	---------	----------	--------------	---------

Załącznik nr 3

Brat i siostra – bajka o pomaganiu innym i szacunku dla starszych

Za górami, za lasami, za siedmioma rzekami na dużej polanie pełnej polnych kwiatów stała mała chatka, a w niej mieszkało rodzeństwo Zosia i Jaś. Zosia i Jaś mieszkali sami, ponieważ niedawno zmarła im mama, która jako jedyna opiekowała się nimi i dbała o nich...

Rodzeństwo było bardzo pracowite, zbierali jagody i grzyby oraz leśne zioła, a w zamian za to na targu otrzymywali chleb i masło. Zosia sprzątała, gotowała i utrzymywała dom w czystości, a Jaś dbał, by zawsze było w czym napalić w piecu.

Pewnego dnia, kiedy jak zawsze Zosia zbierała zioła w lesie, ujrzała małą sarenkę, która wyraźnie cierpiąca. Zosia podeszła do niej, okazując swym głosem sarence, że chce jej pomóc. Sarenka miała skaleczoną nóżkę, a więc Zosia przyniosła ją do domu i zaopatrzyła jak umiała najlepiej ranę. Nakarmiła zwierzątko i opiekowała się nim tak długo, aż powróciło do zdrowia. Zosia rozumiała, że musi pozwolić sarence odejść, by mogła żyć na wolności. I tak mijały dzień za dniem.

Pewnego dnia do ich drzwi zapukał staruszek, prosząc o strawę i odpoczynek. Zosia zaprosiła staruszkę do domu i ugościła wszystkim, co miała najlepszego. Pamiętała o tym, co powtarzała jej zawsze mama, że zawsze należy dzielić się tym, co się ma. Staruszek posilił się, ale niestety był bardzo

słaby na dalszą podróż i Jaś zaproponował mu, aby pozostał tak długo, aż odzyska siłę, by dalej ruszyć w drogę. Zosia zbierała jagody, a z zebranych ziół sporządzała cudowny napar dający siłę staruszkowi. Staruszek był bardzo wdzięczny i podarował Zosi gliniany kubeczek, a Jasiowi gliniany talerzyk i odszedł, dziękując za wszystko. Kubeczek był na pozór zwykły brązowy z małym uszkiem, podobnie jak niewielki talerzyk. Pewnego dnia nastąpiła długa sroga zima, spadł śnieg, który utrudniał wyjście z domu. Nawet zwierzęta z trudem mogły znaleźć coś do zjedzenia.

W spiżarni Jasia i Zosi kończyły się **zapasy**, nawet drzewa zaczęło powoli ubywać. Śnieg i mróz nie pozwalały nawet na zbieranie drzewa w lesie na rozpałkę. Zosia i Jaś usiedli zmartwieni, bo w ich domku zrobiło się chłodno, a głód też dawał znać o sobie. Zosia rozplakała się, a w wtedy Jaś przytulił ją mocno, pocieszając jednocześnie, że na pewno znajdzie jakieś rozwiązanie. Kiedy tak siedzieli przytuleni do siebie, coś zastukało do okienka. Jaś podszedł do okna i ujrzał sarenkę, której Zosia kiedyś opatrzyła ranę. Znajoma sarenka tym razem nie była sama, przybiegła wraz z całym stadem saren, a każda z nich w pyszczku trzymała **gałązkę** suchego drzewa. Jaś podziękował sarence i połamał gałązki, rozpalając nimi w piecu. Sarenka odwdzieczyła się Zosi za okazaną niegdyś pomoc.

Kiedy tak siedzieli, ogrzewając się przy piecu, pomyśleli, że teraz dobrze byłoby zjeść chociaż kawałek chleba i napić się mleka. Niestety, w domku nie było już nic do **jedzenia**, nawet suszone jagody się skończyły. Nagle na stole poruszył się stojący tam gliniany talerzyk i leciutko zakołysał się gliniany kubeczek, wydając przy tym magiczny odgłos. Zosia podbiegła do stołu i nie mogła uwierzyć własnym oczom. Kubeczek był pełny mleka, a na talerzyku leżał świeżutki chlebek. Zosia i Jaś podzielili się mlekiem i chlebem i zrozumieli, że staruszek nie był zwykłym starszym człowiekiem.

Nastąpiło znowu **lato**, a polana znowu pokryła się zieloną trawą i pachnącymi stokrotkami. Zosia i Jaś żyli długo i szczęśliwie, dalej **pomagając** każdemu, kogo spotkali na swojej drodze. **Bo kto daje dobroć i miłość drugiemu, to otrzymuje jeszcze więcej dobroci i serdeczności od drugiego człowieka. Dobroć i szacunek popłaca, a zło i brak szacunku dla starszych ludzi świadczy o naszym złym wychowaniu.**

Załącznik nr 4

W domu

Wpisz do walizki zatytułowanej: „Niosę pomoc innym” sytuacje, w których pomogłeś/-aś innym.
Komu pomogłeś/-aś i w jaki sposób?

Trzeci scenariusz

Temat: O wolontariacie słów kilka...

Cele:

Uczeń:

- zna pojęcia: *wolontariusz*, *wolontariat*,
- potrafi podać cechy wolontariusza,
- ocenia, czy sam mógłby zostać wolontariuszem,
- uzupełnia ksero z konturem człowieka (potencjalnego wolontariusza),
- stara się krytycznie ocenić własne cechy charakteru,
- kształtuje umiejętność formułowania poprawnych wypowiedzi w formie zdań,
- doskonali umiejętność kształtnego i czytelnego pisania liter i wyrazów,
- doskonali umiejętność formułowania własnych wniosków, sądów,
- rozwija w sobie poczucie odpowiedzialności za swoje postępowanie.

Metody pracy:

- burza mózgów,
- praca z tablicą interaktywną,
- oglądanie filmu(<http://www.youtube.com/watch?v>),
- elementy dyskusji,
- praktycznego działania,
- pogadanka,
- rozmowa kierowana,
- wypełnianie konturu z postacią.

Formy pracy:

- praca zbiorowa,
- praca indywidualna.

Środki dydaktyczne:

- dokument w wersji elektronicznej i wydrukowanej z tłumaczeniem pojęć: *wolontariusz*, *wolontariat* (Załącznik nr 1),
- ksero z konturem człowieka (Załącznik nr 2),
- ksero z treścią zadania domowego (Załącznik nr 3),
- arkusz papieru z konturem człowieka i wpisanym hasłem: WOLONTARIUSZ,
- magnesy,
- tablica interaktywna połączona z komputerem,
- kolorowe flamastry.

Czas zajęć: 45 minut

Odbiorcy: uczniowie klas IV-VI szkoły podstawowej

Przebieg zajęć:

1. Powitanie uczniów, sprawdzenie obecności i przygotowania uczniów do zajęć.
2. Nauczyciel prosi uczniów o odczytanie zadania domowego (treści, które wpisali w walizki z hasłem: „Niosę pomoc innym”). Ocenia uczniów i nawiązuje do tematu lekcji (np. „Przez ostatnie dwie lekcje mówiliśmy o pomocy drugiemu człowiekowi, o dobroci, która jest w nas. Na dzisiejszej lekcji poznacie pojęcia, które mają dużo wspólnego z pomocą i dobrocią. Poznacie pojęcia: *wolontariusz* i *wolontariat*. Dowiedziecie się jakimi cechami charakteru powinien odznaczać się wolontariusz.”)
3. Nauczyciel wyświetla na tablicy interaktywnej temat lekcji . Uczniowie przepisują go do zeszytu.

4. Nauczyciel wyświetla na tablicy interaktywnej tłumaczenie pojęć: *wolontariusz* i *wolontariat*. Głośno odczytuje definicje i wyjaśnia w sposób przystępny dla uczniów.
5. Nauczyciel prosi uczniów o obejrzenie kilkuminutowego filmu pod hasłem: WOLONTARIAT DLA KAŻDEGO (<http://www.youtube.com/watch?v>). Prosi o zwrócenie uwagi na to, czym zajmuje się wolontariusz? Jaką jest osobą? Uczniowie oglądają film.
6. Nauczyciel prosi uczniów o wyrażenie opinii na temat filmu. Pyta: Jakimi osobami są wolontariusze? Jakiego rodzaju prace mogą wykonywać? Jak podchodzą do swoich obowiązków związanych z niesieniem pomocy innym? Itp. Następuje dyskusja, wymiana sądów i spostrzeżeń na temat obejrzanego filmu.
7. Nauczyciel prezentuje arkusz papieru, na którym narysowany jest kontur człowieka z wpisanym hasłem: WOLONTARIUSZ. Na podstawie obejrzanego filmu i wcześniej zdobytych informacji uczniowie ukierunkowania przez nauczyciela podają cechy prawdziwego wolontariusza (np.: ma dobre serce, pomaga innym, angażuje się w prace na rzecz osób i różnych organizacji, pracowity, optymistycznie nastawiony do ludzi i świata). Uzupełniony schemat uczniowie wklejają do zeszytu.
8. Nauczyciel prosi uczniów, aby zastanowili się, czy oni sami mogliby zostać wolontariuszami? Uczniowie oceniają swoje możliwości (próba krytycznego spojrzenia na siebie). Nauczyciel uświadamia uczniom, że każdy z nas może pomagać innym, wystarczy tylko chcieć!
9. Nauczyciel aktywnych uczniów nagradza bardzo dobrą oceną lub pochwałą ustną. Nauczyciel rozdaje uczniom ksero z zadaniem domowym (Oceń siebie i napisz, czy mógłbyś/mogłabyś zostać wolontariuszem? Rozwiń swoją odpowiedź.). Wyjaśnia jego treść. Dziękuje uczniom za aktywność na zajęciach.

Załącznik nr 1

- **Wolontariat** – dobrowolna, bezpłatna, świadoma praca na rzecz innych lub całego społeczeństwa, wykraczająca poza związki rodzinno-koleżeńsko-przyjacielskie.
- **Wolontariusz** to osoba pracująca na zasadzie wolontariatu. Według *Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* wolontariuszem jest ten, kto dobrowolnie i świadomie oraz bez wynagrodzenia angażuje się w pracę na rzecz osób, organizacji pozarządowych, a także rozmaitych instytucji działających w różnych obszarach społecznych. Instytucje te nie mogą korzystać z pracy wolontariuszy przy prowadzonej działalności gospodarczej, czego wprost zakazuje ustawa.
- Określenie *bezpłatna* nie oznacza *bezinteresowna*, lecz *bez wynagrodzenia materialnego*. W rzeczywistości wolontariusz uzyskuje liczne korzyści niematerialne: satysfakcję, spełnienie swoich motywacji (poczucie sensu, uznanie ze strony innych, podwyższenie samooceny itd.), zyskuje nowych przyjaciół i znajomych, zdobywa wiedzę, doświadczenie i nowe umiejętności, a w związku z tym i lepszą pozycję na rynku pracy.

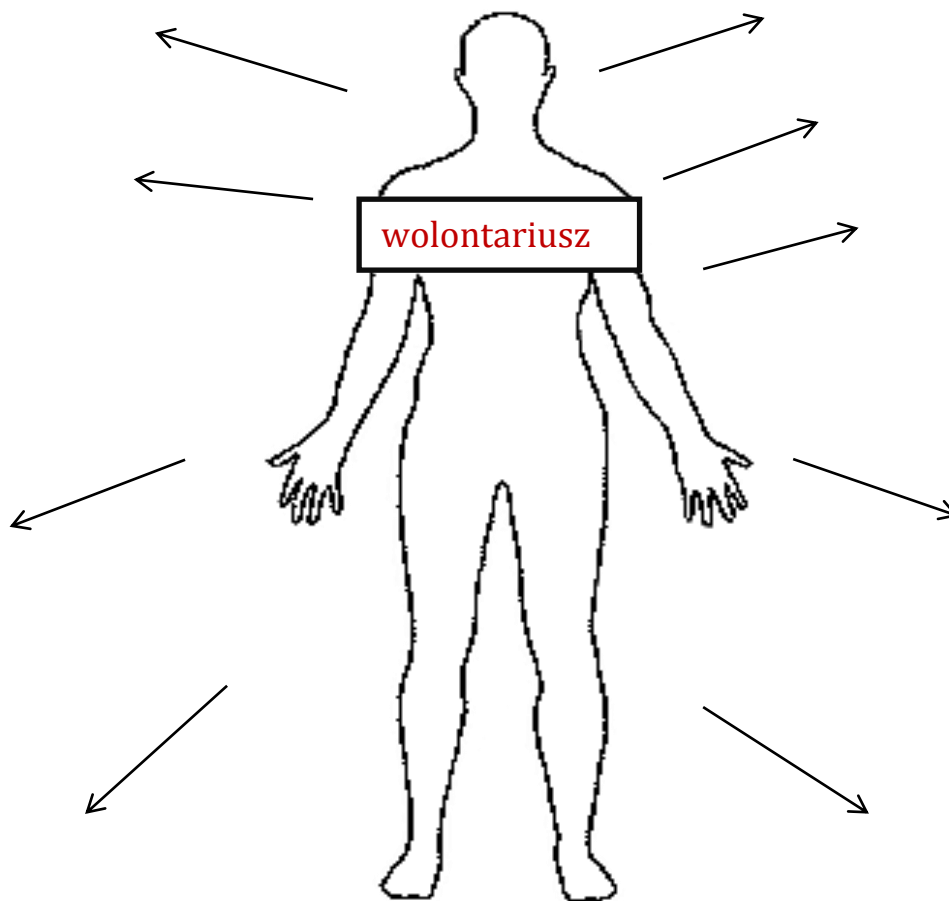

Wolontariusze pracujący w Afryce

źródło: <http://pl.wikipedia.org/wiki/Wolontariat>

Załącznik nr 2

Zadanie: Dopisz wokół postaci – WOLONTARIUSZA – jego cechy.

Załącznik nr 3

W domu

Oceń siebie i napisz, czy mógłbyś/mogłabyś zostać wolontariuszem? Rozwiń swoją odpowiedź

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej

Scenariusz VI.

Scenariusz spotkania uczniów Klas IV – VI Szkoły Podstawowej z przedstawicielami Wolontariuszy z Zespołu Szkół Ogólnokształcących W Wolsztynie oraz Ich Opiekunem

Temat: Różni nas wiek, różni nas szkoła, ale jednoczy wolontariat!

Cele:

- poznanie starszych kolegów i koleżanek zajmujących się wolontariatem,
- zapoznanie z formami pomocy świadczonej przez nich,
- rozwijanie wrażliwości poprzez wysłuchanie historii podopiecznych naszych gości,
- pogłębienie rozumienia potrzeby niesienia bezinteresownej pomocy na przykładzie zaangażowania naszych gości,
- nawiązanie współpracy z innymi wolontariuszami.

Metody pracy:

- prezentacja,
- pogadanka,
- dyskusja.

Środki dydaktyczne: zdjęcia, prezentacja.

Czas: 45 minut

Przebieg zajęć:

1. Powitanie gości przez nauczyciela.
2. Zaprezentowanie przez opiekuna wolontariuszy z ZSO w Wolsztynie struktury wolontariatu oraz form pomocy świadczonej przez nich – opowiadanie połączone z oglądaniem zdjęć.
3. Wysłuchanie wolontariuszy ZSO w Wolsztynie – wolontariusze opowiadają o swoich zadaniach i emocjach, które towarzyszą im i ich podopiecznym.
4. Czas na pytania – zaspakajamy własną ciekawość.
5. Uczniowie ZSS w Wolsztynie chwala się swoim dotychczasowymi osiągnięciami prezentując zapiski na blogu pochodzące z przeprowadzonych do tej pory akcji.
6. Umówienie daty kolejnego spotkania, pożegnanie przy ciastkach i napojach.